

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมเครื่องมือ
4. การวิเคราะห์เครื่องมือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 188 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 127 คน โดยการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551, หน้า 51) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลากจากรายชื่อโรงเรียนทั้ง 188 โรงเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 127 คน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 23 ข้อ ประยุกต์ตามแนวทางของ ลิเคิร์ท โดยกำหนดค่าของคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติมากที่สุดหรือร้อยละ 81-100
- ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติมากหรือร้อยละ 61-80
- ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติปานกลางหรือร้อยละ 41-60
- ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติน้อยหรือร้อยละ 21-40
- ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เกินร้อยละ 20

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีจำนวน 29 ข้อ ประยุกต์ตามแนวทางของ ลิเคิร์ท โดยกำหนดค่าของคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติมากที่สุดหรือร้อยละ 81-100
- ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติมากหรือร้อยละ 61-80
- ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติปานกลางหรือร้อยละ 41-60
- ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติน้อยหรือร้อยละ 21-40
- ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่เกินร้อยละ 20

2. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด กำหนดนิยามศัพท์ โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหา และความครอบคลุมของเนื้อหาความชัดเจนของภาษา หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญที่เลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าปริญญาโท และมีประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านบริหารการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี (รายละเอียดดังภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับแนวคิดทฤษฎีที่ต้องการวัด (Item objective congruence : IOC)

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์หาค่า IOC ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .08-1.00 (ภาคผนวก ก)

ขั้นที่ 5 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ตามวิธีการของครอนบาร์ค (Cronbach, 1961, p.61) ได้ค่าแอลฟาด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เท่ากับ .931

2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาใช้กำหนดกรอบแนวคิด กำหนดนิยามศัพท์ โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัด และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เพื่อตรวจสอบ ความตรงตามเนื้อหา และความครอบคลุมของเนื้อหาความชัดเจนของภาษา หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าปริญญาโท และมีประสบการณ์ปฏิบัติงานด้านบริหารการศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี (รายละเอียดดังภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับแนวคิดทฤษฎีที่ต้องการวัด (Item objective congruence : IOC)

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์หาค่า IOC ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .08-1.00 (ภาคผนวก ก)

ขั้นที่ 5 นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ตามวิธีการของครอนบาร์ค (Cronbach, 1961, p.61) ได้ค่าด้านบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ .919

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เสนอไปยังผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งและเก็บแบบสอบถามที่โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 ระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557
3. นำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์และลงรหัส (Coding) เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นซึ่งเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย (Descriptive statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยตามวัตถุประสงค์

2.1 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสตรีที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์ของการแปลความหมายโดยใช้ คะแนนเฉลี่ยของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตาม แนวคิดของ ประคอง กรรณสูต (2538, หน้า 72) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์บทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีที่ใช้คือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

เกณฑ์ของการแปลความหมายโดยใช้ คะแนนเฉลี่ยของบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ ประคอง กรรณสูต (2538, หน้า 72) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ผู้บริหารมีระดับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

เกณฑ์การแปลผลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 44) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .81 – .100 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .61 – .80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .41 – .60 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .21 – .40 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .01 – .20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ